

PENNOEN, Het, maandblad, gesticht in 1950 uitgegeven en geredigeerd door Jan Olsen.

De stichting van het tijdschrift Het Pennoen volgde op diverse pogingen in de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog om een Vlaams-nationaal jongeren-tijdschrift op gang te krijgen. Aanvankelijk ont-snapte Het Pennoen er dan ook niet aan, ledenblad te zijn voor een of andere groep. Zo verscheen De Vendeljongen van het Algemeen Diets Jeugd Verbond (ADJV) enige tijd (januari 1953 - februari '54) als aanhangsel van Het Pennoen, dat zich enkele jaren (1952-'53) het orgaan noemde eerst van de Heel-Nederlandse Jongerenbeweging, later van de Heel-Nederlandse Beweging. Eenmaal los van de Heel-Nederlandse groepen en groepjes begon het blad in ruimere kring medewerkers aan te trekken. In 1959 werden voor het eerst namen van redactieleden gepubliceerd: P. Daels, D. Deco-ninck, J. de Wit, L. Lambrechts, J. Olsen, E. Top (de drukker van het blad), S. Verrept en L. Vran-ken. Wat later kwamen er de namen bij van L. Abicht, F. Bonneure, P. Claeys, R. de Ghein, A. Depoortere, R. de Snerck, W. Martens, D. Renard, A. Roosens e.a. Het septembernummer van 1965 was evenwel het laatste dat een redactie-ploeg vermeldde. Sedertdien berust de redactie bij een wisselende groep medewerkers rond J. Ol-sen.

Het blad noemde zich tijdens de eerste jaargangen uitdrukkelijk nationalistisch, christelijk en Heel-Nederlands. Dat Heel-Nederlandse standpunt ging van het begin af samen met ideeën van pacifisme, œcumene en pluralisme. Heel duidelijk was ook een kritische houding t.o.v. het recente verleden van het Vlaams-nationalisme. Op zoek naar een nieuwe basis voor een democratisch nationalisme refereerde het blad bij voorkeur aan de Front-partij. Toen van 1956 af nieuwe tendensen in de V.B. aan de oppervlakte kwamen, o.m. met de Vlaamse Volksbeweging en later met de Marsen op Brussel en Antwerpen, vonden die in Het Pen-noen een spreekbuis. In de eerste helft van de

Congres van Het Pennoen over economische democratie (22 maart 1964). Van links naar rechts : S. Verrept, J. Yerna, A. Roosens en M. Grammens.

jaren 1960 werd Het Pennoen dan ook het orgaan van de flaminganten die naar een samengaan in de V.B. van federalisme en nationale beweging met het socialisme zochten. Van 1959 tot '64 organiseerde Het Pennoen federalistische en algemeen politieke congressen, waar nagenoeg alle figuren optraden die aan de parlementsverkiezingen van 1965 zouden deelnemen als Vlaamse Demokraten. Hierdoor ontstond een identificatie van Het Pennoen met de Vlaamse Demokraten, die met de electorale nederlaag van de laatsten een nadelige weerslag op het blad veroorzaakte.

Het Pennoen bevestigde zijn niet-partijpolitieke koers, de Vlaamse Demokraten staakten hun medewerking en die van traditionele Vlaams-nationalisten, die in de voorbije jaren alsmaar schaarser geworden was, hield nagenoeg geheel op. Van 1968 tot '71 organiseerde Het Pennoen jaarvergaderingen met personaliteiten van diverse strekkingen over progressieve frontvorming.

Zich openstellend voor allerlei minderheidsgroepen kreeg het blad nog meer een eclectisch karakter. Constanten zijn sedertdien de uitvoerige interviews, de vaak uitgebreide bijdragen over de geschiedenis van de V.B. (vooral van de hand van de Nederlander dr. L. Buning) en de redactionele bevestiging de democratische traditie van daensisme en Frontpartij in de V.B. te volgen. Op het terrein van de buitenlandse politiek ligt de nadruk op de problemen van de vrede, de Derde Wereld en de bevrijdingsbewegingen daar.

Het Pennoen heeft ook altijd gastvrijheid verleend aan publicisten van de Volksunie of van de Volksunierichting, maar stelt zich tevens fel kritisch op t.o.v. deze partij, zodat de politieke positie van Het Pennoen getypeerd kan worden als links van de Volksunie.

LITERATUUR : *La presse périodique radicale flamande*
(C.R.I.S.P., 1966, p. 25-27); - G. Provoost en W. van den
Steene, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging. Bibliografie*
1945-1970 (1972). ERIK VANDEWALLE